

Teodoro Otxoaizpurua Oyanguren

*Eskoriatza,
Gipuzkoa
(1931-2011)*

Aurkibidea

Biografia

Gaztañadui kalean jaio zen 1931n. Aita eta ama biak Bolibar auzokoak ziren. 15 urte zituela hasi zen Unión Cerrajeran lanean.

Zintak

ESK-011

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Eskoriatza.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2005-09-22
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Herri-eskola

- **Erref:** ESK-011/003
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:01:55. **Bukatu:** 00:03:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Eskolara nora joan zen. Herriko eskolan lehenengo eta gerora fraideekin ikasitakoa. Haur-eskola mojekin ematen zen.

Transkripzioa

- Eskolara nora juan zifian?
- Ni eskolara bertan Eskoriatzan. Ta gero hementxe hermanuak ipini euen eskoloi, zerak, frailetakuek, [San Viatorkuek].
- [San Viator], bai.
- Lehenengo hasi gitzan hamen, [ospittale] hor bertan, [...] lekuen. Eta gero handik pasau gitzen zerera, [oin...] lekura.
- Eta hermanuekin...?
- Hermanuekin.
- ... zenbat urtekin edo?
- Ni hermanuekin ekingo nitzen, ez dakit, hamabi urteaz edo ez dakit zenbat eukiko nittun orduen ekin nitzenien.
- Eta hasierako eskolan, eskola txikixa edo...?
- Txikixek. Plazan aazen eskolak, Jose Arana edo zerak, ta haintxe ibili nitzen. Lehenengo mojetan hamantxe zerien eskolatxo bat, emuten oskuen klasie mutikotan, ta gero maistruenera.
- Orduan, lehelengotik monjekin ume-umetan, gero herriko eskolara eta gero ya hermanuekin...
- Hermanuenera.
- Eta monjetan ze egoten zifiazien neskak eta mutillak danak batera?
- Orduen bai.
- Txiki-txikixak, ez?
- Txiki-txikitan bai.
- Eta gero herriko eskolia, batetik mutillak eta bestetik neskak?
- Aparte [juten gitzen eskolara].
- Eta, ez dakit, goguan dakazu maistroren baten izena edo...?
- Maistruek don Tomas ta halako [zera] batzuk, bai, baiña... zerian.

- Eta ze zian gogorak? Zorrotzak? Ze...?
- Bai, zorrotzak orduen. Gero hermano Luis egon zan...
- Hori ya hermenuetan?
- Bai. Ta haretxeaz, don Luiseaz, gero, lana ekin artian.

2. Euskararen erabilera ikastetxean

- **Erref:** ESK-011/004
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:03:55. **Bukatu:** 00:04:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

<p>Klaseak erdaraz ematen zituzten fraideetan. Euskaraz hitz egitearren zigorak ipintzen zituzten.</p>

Transkripzioa

- Eta asko ikasten zenduen?
- Bai, bastante.
- Bai?
- Bai, ahalegiñak eitten gittuun ta...
- Klasiak-eta ze izaten zian euskeraz edo erderaz edo...?
- Orduen erderaz dana, euskeraz ein be ez zan eitten! Hemen hermano bat egon zan euskeraz berba eitten euenai erriela emuten otsen, ta ha erriela doiena kastigau.
- Bai, e?
- Euskeraz eitten euenai.
- Eta erriala emon zelan...?
- Ba, gero erriala doiena kastigaute, erriala doiena kastigau eitten auen. Joe, euskeraz [ein bazeuen], [...] zerien, kastigaute. Guri [...] ein, baiñe [gure aurrekuei] bai.
- Eta zeuek erderaz ondo moldatzen ziñazien? Bazekizuen erderaz?
- Bai, ikesi, buruz ikesi geuen.
- Ikasi ein bihar, ez?
- Bai.

3. Neskatan-mutiletan nola egiten zuten

- **Erref:** ESK-011/015
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:16:15. **Bukatu:** 00:19:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

<p>Soinujoleak. Neskatan-mutiletan nola egiten zuten. Kongregazioak; debekuak dantza egiteko orduan.</p>

Transkripzioa

- Erromerixetan, ez dakit, ze egoten zian, plaza desberdiñak edo soiñujole desberdiñak edo...?
- Hamen soiñujollie, ba, zerien, Arrasaten egoten zan Santo Tomasetan, [...]. [...] pezeta bi-hiru kobretan auien ta... dantzan eittie ta benga!
- Eta mutillek ordaintzen zenduen? Neskak ordaintzen zezen erromerixan bailia?
- Ez, [ez], mutillek bai.
- Mutillek bai, mutillek pagatzen [zeuen], ezta? Baiña neskak ez.
- Neskak ez...
- Etorten jatzun ta ipini papeletia ta benga! Oin, kalabaza mordue be...!
- Bai, e?
- "Hijas de María", "Hijas de..." zerien... joe! Orduantxe, ba...
- "Hijas de María" hori ze zan kongregaziñoren bat?
- Kongregaziñue.
- Eta horrek ezin zezen dantzarik ein ala...?
- Ez dakit. Kalabazak emuten zittuen ta...
- Oseake, begira egoten zian bakarrik?
- Bai.
- Edo...?
- Aitzikixa bat [...]; hoixe, esan.
- Eta mutillen kongregaziñua zein izaten zan?
- E?
- San [Diego] ta San Luis.
- Mutillen kongregaziñua...
- Luisena.
- Eta zeuk be parte hartu zenduan hor?
- Luistarretan bai.
- Bai? Eta ze eitten zenduen?
- Azkenengo...
- Ze izaten zan kongregaziño horretan parte hartzia ze... suposatzen zeban? Mezaren batera juan bihar ziñazien?
- Goxien zazpiretako mezetara fan eta gero tabernara. Tabernan raziua edo zerakin hartu ta benga!, bazkaldu artien [txikiteuan...] gaiñera.
- Hori zer jai egunetan?
- Ba luistarrenetan, aparte.
- Hori ze zan hillian behin edo...?
- Hillien behin.
- Eta zeoze medallaren bat edo zeoze eruaten zenduen?
- Medallia bai. Han [egongo da] batenbat etxien.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-08-23

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com